

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 32.

**A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

*Költ Bétsben Pénteken Octobernek 18-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Béts.

A' két Magyar Haza' előtt esmeretes, nevezetesen pedig a' maga köz jóra tzelőző törekedését, a' Magyar nyelv-mivelésnek elő-mozdítására tett adakozása által is meg-bizonyított, Romai sz. Birodalom beli nemes, Titt. *Natorp Wilhelm* Ur, érdemeiért Magyar Hazai Indigenatuffággal (nemességgel) jutalmaztatódván-meg, tegnap tette le Felséges Urunknak kegyes engedelmeből, a' F. Erdély Országai Udvari Cancellariánn a' Hazafiui esküvést.

* * *

Azt végezvén kegyelmesen Felséges Urunk, hogy a' *Kolosvári* Királyi Akadémiánál Erdély-

ben, a' Professorok' száma, még egy Pathológiát és Physiológiát tanító Professorral szaporittassék: ezen tanító-izékre, *T. Intze Mihály* Urat méltosztatott ő Felsége kegyelmesen ki-nevezni, a' ki is, újabb ideje-béli tudományait ugyan tsak a' Kolosvári Ref. Collegiumban, az Orvosi grádusra szükséges tudományokat pedig a' Pesti Kir. Universityánál ditsérettel végezvén, az után a' maga tapasztalásait, mind a' *Bétsi* mind pedig a' *Göttingai* 's más idegen Universityásoknál és közönséges beteg házaknál jó ideig gyarapítván, az óta már néhány ezteendőknék le-folytok alatt, szorgalmatos és hasznos orvosi foglalatossággal szolgált Hazájának, 's tudos tehetségeire nézve nem régiben, a' *Magyar Tudós Társaság* tag-jává neveztetett.

Hadi Történetek.

Meg-igértetett közelébről, hogy a' mai postán a' Rómát és Civita-vechiát illető Capitulatziónak punktumai, környülállásoson közöltetni fognak. Így következnek: — „

Artiulusok — „

„A' melyek a' Frantzia és más Szövetséges Olosz seregnek, melyek az ostrom alatt lévő *Római Respublika'* vidékeinn vagynak, fő vezérjek-től, *Garnier Divisions-Generalistól*, a' *Civita-vechia* mellett lévő *Anglus* hajós sereg-osztály' vezérjének *Troubridge Commodornak*, Nagy Britanniára és Szövetségesséire nézve, elibe terjesztettek: — „

1) *Art.* Ő Felsége a' *Két-Siciliáknak Királya*, meg-engedi, hogy azon tekintetre nézve, mely szerént a' Frantziák, és a' több vélek izö-vetséges *Római, Civita-vechiai*, és az ezektől függő katonai tanyák' béli őrző-seregek, az ő

Siciliai Felsége' seregei által, forma-szerént nem ostromoltattak, mind a' Frantzia seregek, mind pedig a' vélek együtt szolgáló Olofzok és Lengyelek, tisztviselők, afzszonyok, és gyermekek, a' Romai vidékeket el-hagyhaffák, és az Anglus hajós-tsoport' vezérjétől rendeltetendő hajókonn, és az az után fel-számitandó költségen, a' Villefranchei vagy Antibesi kikötő helyekbe szállittattanak. — *Felelet.* Minthogy *Civita-vechia*, *Cornetto*, *Tolfa*, és a' *Gen. Garnier*' vezérlése alatt lévő több Romai vidékek' posztjai, forma szerént nem ostromoltattak, hanem csak meg-szállva voltak: ehez-képpest, az ezekben lévő örzőseregeknek az egész hadi parádéval való el-menetel meg-engedtetik, fegyvereiket, kardjaikat, bajonétjaikat, patrontászaikat, &c, meg-tartják; hadi fogjoknak nem tartatnak; és, a' mint leg alkalmasabbnak fog találtatni, vagy Frantzia országba, vagy pedig *Corsica* szigetére, haza szállittatnak. A' Frantzia Generálisnak, a' katonai és egyéb közönséges magazinumból fog a' seregeinek kívántató eleség ki-szolgáltattatni *Civita-vechidig*; itt a' további szükséges eledel hajókra rakatik, melyet a' Frantzia Országgló-fizék, későbbben is meg-sizethet.

,2) *Art.* A' meg-nevezett seregek, az egyezésnek meg-készülésétől fogva számlálva, 8 napok alatt, *Civita-vechiánál* ölfzfe gyülekeznek, és itt tulajdon strázsáik fognak nékiek magoknak lenni, minden féle hadi paradénak jegyeivel együtt, mind addig, míg az őket fel-venni főgő transport-hajók, az el-evezésre fel-vitorláztatva kélzen nem állanak; a' mikór is ök, pengő muzsikával, lobogó zászlókkal, égő kanotzokkal, 2 batallion ágyukkal, és egy haubitz-ágyuval, s-az ezekhez tartozó puszkaporos szekerekkel együtt, onnét útjokra indulnak. Fegyvereiket, bajonétjaikat, kardjaikat, szabjaikat, patrontás-

saikat, &c. minden hozzájuk tartozó személyeknek vagyonyaikkal egyetemben, meg-tartják, és hadi fogjokká nem lesznek. — *Felelet.* A' t-ánsport-hajók már készen állanak. Az Engelsburg és a' mik ahoz tartozók, valamint szinten a' *Tolfa* felőll való vidék is, a' Gen. *Burkhard*' vezérlése alatt lévő seregeknek; haladék nélkül által adatnak. A' Frantzia örző-seregek, 48 órák alatt, minden hadi paradéval, pengő muzsikával, lobogó zászlókkal, hanem minden ágyuk és haubitz nélkül, mennek-ki, meg-tartják fegyvereiket, bajonétjaikat, kardjaikat, szabjaikat, és hadi fogjoknak nem tartatnak.

„3) *Art.* A' jelen való egyezésnek meg-készüléséül fogva 24 órák alatt, egy 400 emberekből álló Anglus tsoport, a' izározra ki izállván, 100 ember belőlle Civita vechiában marad, és az ugy nevezett Romai kaput és bástyát, 100 Frantziákkal együtt foglalja-el; 300 emberek pedig, egy Frantzia tsoporttól késértetve, Roma felé maschéroznak, a' *Cavagliore* nevű kaput a' magok örizetjek' alá veszik, így szintén az ispotályokat is, a' mely posztokon mind addig egyesülve maradjanak a' Frantziákkal, valameddig ezek Romából egészfzen ki nem költöznek. — *Fel.* Civita vechiának és Cornettonak, ezen egyezés' meg-készülésével mingyár által kell az Anglusok' kezibe adattatni; Romába el-küldetthetik egy Kurir, hogy az örző sereg ottan hajókra ültettetvén, Frantzia ország felé el-inditathassék. Gen. *Burghard* ki fogja, a' szükséges parantsolatokat adni, hogy a' Frantzia örző-seregek, Romából és minden más posztjaikról, bástorságoson késértettessenek Civita vechiához. —

„4) *Art.* A' Frantziák' és az ő szövetségesseik' betegjeik, a' kik ez úttal el nem vitettethetnek, egyenesen a' Nagy Britanniai Felsőségnek és

Szövetségeseinek oltalmazása alatt maradnak Romában és Civita-vechiában; egy hadi Commissariusnak és egy Frantzia tisztnek vigyázása alatt, arra kirendelt és tanult Frantzia orvosok által gyógyíttatnak; a' reájok tétetendő költséget, pedig a' Frantzia Respublika fordítja meg. Ha meg-gyógyulnak az említett betegek, a' gondviselőikkel és tisztjeikkel együtt, kiknek Romában való maradások a' betegeknek meg-gyógyulások után nem lesznek szükségesek, a' tengeren a' legközelebb való Frantzia kikötő-helybe vitettetnek. — *Fel.* A' Frantziáknak betegeik, tulajdon orvosaik által, és a' Frantzia Respublika' költségén, gyógyíttatnak, és azonnal, hogy meg-gyógyultak, Frantzia országba haza szállíttatnak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„5) *Art.* A' Romában maradandó hadi Commissarius mellé, az előbbeni Artikulus' bé töltese végett, egy fegyéd adattatik, a' ki arra fog vigyázni, hogy a' betegek a' Frantzia rendtartások fiserént traktálta:ódjanak. Ha mire néki szüksége legyen, az iránt a' Romában vagy Civita-vechiában leendő Anglus- vagy Szövetséges Komendánshoz járuljon jelentéssel. A' Frantzia Generális egy tisztet fog ki nevezni, a' ki a' Civita-vechiához, gyülendő reconvalescensekre gondot viseljen. — *Fel.* Gen. Garnier, a' betegekre nézve szükséges személyeket hátra hagyhatja.

„6) *Art.* A' Frantzia és szövetséges seregeknek, az ő bázisaijoknak Romától fogva Civita-vechiáig való vitettetésére, és azoknak a' betegeknek szamokra is, a' kik oda az Orvosok' bizonyosság-tételeik fiserént el-vitettethetnek, szükséges szekerek, és hajók, rendeltetnek. A' papirossak' el-vitettetésire meg-kivántató módok, a' Romába bé-szállandó Anglus vagy szövetséges seregek' vezérjinek figyelmettsége alá bízattatnak, ki is ezen tekintetben a' Frantzia fő Biz-

tostól fog függésben lenni. — *Fel.* Gen. Burghard gondoskodni fog, az Engelsburgban lévő őrző sereg' bágázsiájának és egyéb vagyonyainak elvitelire szükséges szekerekről, hajókról, és minden egyebekről. [Arra is gond leszzen, hogy a' transportáltatódható betegek és sebesek, Civita-vechiába vitetthessenek; ha egyszeriben elégségesek nem lennének a' szekerek, gond leszzen, hogy a' hátra-maradók az első alkalmatossággal elvitetthessenek.

„7) *Art.* A' Frantzia seregek, és az ő szövetségeseik, Romából Civita-vechiáig két napok alatt utaznak; az első naponn Monte-ronihoz érkeznek; az ezen útvjokra kivantató eledel a' Romai magazinumokból adódik, és utánok való vitetődésirej az Anglus Nemzetdairuty Gondot. — *Fel.* Az erre való felelet már az előbbeni Artikulusban vagyon.

„8) *Art.* Az egyen-egyen vétettető személyeknek minden tulajdonaik, fel-kehetők akár fel-nem kehetők legyenek, védelmeztetni fognak és tulajdonossaioknak, vagy Agenesseiknek, szabad dispositziójik' alá bizattatnak. — *Fel.* A' személyes tulajdon, soha nem terheltetik semmivel.

„9) *Art.* Mind azok a' tulajdonok, még a' mesterségi mivek is, a' melyek az egész Romai Respublikának vidékjeinn a' Frantzia Respublikajéik, hasonlóképpen védelmeztessenek, és a' Frantzia Országgló-izéknek szabadságában álljon, Romában egy vagy több Agenseket hagyni, addig, míg ő ezen tekintetben a' nemzet' javával leg mag-egyezőbb rendelkezéseket tehet. — *Fel.* Az éu hofzfasz szolgálatomnak egész rendjében nem adta magát az a' történet előmbe, hogy a' közönséges tulajdon el-vevődött volna: és ezen tekintetben, ez az egész Artikulus el-fogadhatatlan.

Mindent vizsgálá kell adni, a' mi a' Romai Respublika' tulajdona.

„10) *Art.* A' Frantzia lovaságnak és szövetségeseiknek, szabadságokban álljon, lovaikkal, szekereikkel és bágáziájikkal egyetemben, Frantzia ország felé a' szározzon el menni; a' hova egy 50 emberből álló Ausztriai vagy izövesetséges lovas tsoport által, a' leg közelebb való szélső Frantzia posztig, vezettefsék el. Minden Frantzia és vélek szövetségés tisztak, a' kik ezen lovas tsoporttal együtt akarnak el-útazni, arra lovaikkal, szekereikkel, és bágáziájikkal együtt teljes szabadságok legyen; és *Commodore Troubridge*, azoknak a' vidékeknek országló-székeiknél, a' melyekenn ezen kintsiny lovas tsoportok a' keresztül mácherezni szokáséges léssen, elzközölje-ki azt, hogy ezek nékik eladelt szolgáltatásnak. — *Fel.* A' lovaság' lovai, a' Státus' tulajdonai közzé tartoznak; tehát vizsgálá kell adni őket: ez az egész *Artikulus* elfogadhatatlan.

(A' többit a' jövő posta naponn.)

* * *

Az ujjabb Helvétziai környülállásokról, a' 25-dik Septemberi történetektől fogva, keveset olvastunk. Most a' következőket olvastuk egy *Schefhauseni* levélből, a' mely Oktober 8-dikánn dél-éltti 10 orakór indult onnét: — „

„Sept. 26 dikától fogva ezen a' vidékenn fekszik az *Orosz* tábor. Egy 10 ezer emberekből álló *Orosz* sereg, fel-utazott a' *Boden-See* felé. A' mult Hétfüre virradó éjlszáka ismét keresztül takarodott az *Orosz* tábornak nagyobb része a' *Rénusonn*, a' mi városunkon fejjül lévő áidann, a' viznek jobb partjáról a' ballra, és

a' hid-fántzaiba szállott-bé, a' melyek *Büsingen*' és *Paradies*' környékeikenn vagynak. Tegnap (7-dikben) alig kezdett virradni, és azzal együtt a' szörnyü ágyuzás is, ismét el-kezdődött. Az Oroszok és Bavarusok, reá ütöttek, a' Hertzeg *Gortschakow*' vezérlése alatt, a' szomszéd hegyekenn fekvő ellenséges poltzokra, és azokat hátra verték. Dél utáni 2 oráig, fok fogjokhozattattak bé ide, a' kik között Helvétus parafztság is találtatik; ágyuk is vétettek-el az ellenségtől. Ekkor maga *Maffona* is a' tsatázó mezőre érkezett 10 ezer Frantziákkal, és egy Helvétus tsoporittal: me yre nézve, az Oroszok és Bavarusok, ujjanton a' *Paradies*nál lévő hid'-fántzokba szállottanak vizziza. A' *Maffona*' izemelyes jelenléte által bátrabbá lett ellenség, ezen fántzokba *Ohjtagentel Utiveraityh Lilgen. Rimskoi Korsakow* izemelyesen jelen volt. Nagy tüzzel és hathatós lármával tették az ellenséges tsoporatok a' probat: de kétség kívül meg-bánták; mint-hogy rettentő kártáts-tüz adatvan a' fántzokból reájok, fok holtakból és sebefekekből álló velztéssel kénytelenítették magokat vizziza vonni. Az ágyuzás estvéli 7 orakor szünt-el. Ezen éjjel 11 orakor, *Károly Fő Hertzeg* is, néhány Adjutánsoktól és Hufzáróktól kísértetve, egy hat lovas hintóban véletlenül ide érkezett, és az itt lévő Orosz fő vezérrel *Rimskoi Korsakow*val hozfszu befzédet tartott. Mint hallatik, az egész kordont bé-járja ő Fő Hertzegsége és Hertzeg *Suwarow*val is özfzize fog jönni. Ejjétkör, egy 6 ezer emberekből álló fegyveres fereg is érkezett-meg az ő Fő Hertzegsége' táborától ide, a' mely az Orosz táborhoz tsatolja magát. Ma ismét hallatik a' nagy ágyuzás, &c.

Ulmából, Okt. 9-dikénn: — „

„Gróf *Lehrbach* ő Exc.ja, ma jó reggel vette innét *Ludwigsburg* felé útját; kihez is, el-indulá-

sa előtt csak kevéssel érkezett a' Károly Fő Herceg' *Donauschingeni* fő hadi szállásáról, *de dato* 7-dik Okt. egy tudósítás, a' melynek ez volt foglalata: — „

„Egy ma reggel érkezett tudósításban, azt adja Hertzeg *Suwarow*, *Glarusból* Okt. 2-dikán, hírül, hogy ő általa az ellenség Oktob. 1-ső napján *Mollis* és *Nöfels* mellé vízfza veretett, 400 Frantzia el-fogattatott, 1 zászló és 2 ágyuk elvételtek tőlök, 's ennek felette valami 1000 emberre teltenek az ellenségnek el-eltjei és sebesei. — „Ugyan az nap', a' *Matten* mellett fekvő *Gr. Rosemberg*' seregire, reá ütött az ellenség: hanem oly hathatósan vízfza veretett, hogy lök holtakból és sebesekből álló vesztésén kívül, kik közül *Gen. Legourter* is az első között haltatik lenni, 1000 emberek, 1 Generállal, 2 Obersterrel, 10 tisztekkel, és 5 ágyukkal együtt, el-fogattattak.“

(Ezekről a' tsatázásokról, t. i. mind a' *Schafhausen*-i, mind a' *Glarusi* környékiekről, vagy Extrablattban, vagy az Udv. Ujjságban, a' fő hadi Cancellariától ki-adatandó tudósításokat kell el-várnunk. A' *Béts*ben tegnap némelyeknek kezekben forgott levelek szerént azonközben, a' mi a' feljebb írt, Okt. 7-dikénn *Schafhausen* körül történt, tsatát illeti, a' Frantziáknak ebben szenvedett vesztésit, 1500 holtakra és sebésekre, és 4 vagy 5 száz el-fogattattakra teszik.)

Egy *Ravensburgi* 8-dik levél szerént, sok véreknek ki-ontásába került a' Frantziáknak, az ő *Konstántzba* és *Petershausenbe* való ujjantoni vízfza-menetelek.

Londonból, Sept. 27-ikénn.

„A' Király Sept. 24-dikénn dél-utánni 3 orakór a' Parlamentomba menvén, ily beszéddel ayította - ki a' tronusból a' két Házak' üléseit: — „

„Mylordok és Nemések!

„Én azért hivattalak titeket ezen szokatlan időben öfzize, hogy tanátskozásotok' alá ajánljam annak megfontolását, nem fogn e' hasznos lenni, engemet haladék nélkül oly állapotba helyheztenni, hogy a' militziának (az az a' Provinciális katonaságnak) szolgálatja, egy oly időben a' midönn a' mi külső országokonn való *acti* erőnkkel szembeállítottáig fontosabb és hasznosabb következeseket izülhet, haszonra fordítottáhaszon. —

„Már szemléltük azon eszközöknek szerenstsés következeseit, a' melyeket ti, az utóbbi üléseitekben ugyan ezen tekintetben elő vettetek volt. Az az erő, a' melyet én ezen eszközök' segedelme által, haszonra fordítani, alkalmassá tettettem, oly bátorságot fenytéket, és álhatalesságot mutatott az ellenség előtt, a' mely a' Britannus katonának characterjéhez méltó. A' Parlamentomi üléseknek utolsó bérekeiztetődésétől fogva le-folyt idő alatt, a' Gondviselésnek áldása által, leg nagyobb várokozásainkat feljülkaladó módon meg-jovultak ki-nézéseink és környülállásaink. —

„Az egyesült Császári táborok' vezérjeiknek tehetsége és vitézsége, szünés nélkül meg-külömböztetett módra ki-mutatta magát; Olosz országnak meg-szabadittatása ugy tartathatik, mint zonyos következes annak az egy táborozásnak,

a' mely a' maga fényességére és szerentséflég re nézve, a' Historiák béli leg nevezetesebb táborozásokhoz hasonló: és én, belső gyógyörüség-gel szemlélttem azt, hogy az én hajós és szározonn lévő seregeimnek hērösi bátorsága, Szöve-tségeseimnek legítettésekre, igaz ügyünknek meg-mentödésére, és a' Britannus Birodalom' valóságos boldogságának elő mozdittására, igen szereu-tsésen használódott légyen. —

„A' Neapolisi Királyi Birodalom a' Frantzia járomtól meg-mentetett, az ő törvényes Ország-lójának vizsgálta állittatott, és az én ezen régi Szöve-tségesemmel való özfzve-köttettedésem, is-mét meg-ujjittatott. —

BAU Egyptian Combat University Library Expedi-tzióból, gyalázatnál és inségnél egyéb a' mi ellen-ségünkre nem következett, és az ő végső tzélo-zással a' mi Napkeleti Indiai birtokaink ellen, egélfzzen fennmivé tétettek, —

„Az az ő kétségbe-éséshez hasonlító probá-jok (t. i. *Acre'* várossánál), a' melyet ök régi-ben oly tzélozással követtenek-el, hogy veszedel-mes állapotjokból valahogy ki-verekehdessenek, a' Török népeknek bátorsága által, kik is az én tengeri erőmnek egy kitsiny szakalzfzát vezérlő Britannus tiszt által igazgattattak, 's-bátorsága által elevenítették, fennmivé tétetett; annak a' nyughatatlan és hüségtelen Hatalmasságnak (*Tip-po-Saibnak*) esete is, a' ki a' Frantziák' ingerelte-tése által fel lázzalztatván, és ígélet-tételeik ál-tal meg vakittatván, az ő kevély és pufztító pla-numjaikból Indiában részt vett vala, a' Britannusok' boldog állapotját a' világnak ezen részében, igen álhathatos lábra helyhezette. A' Generál-Guber-nátornak ezen fontos alkalmatossággal ki-muta-tott, szemessége, el-tökéllatsége, és böltseffége,

's-a' vezéreknek, tiszteknek, és feregeknek, az ő igazgatása alatt meg-bizonyított, alkalmasságok és vitézségek, a' töllem való leg nagyobb ditséreteket igaz jussal meg-érdemlik. —

„Minden fundamentomok Izerént remelleni lehet, hogy az az iparkodás, melyet én a' Szövetséges Belgiumi tartományoknak meg-mentésekre, el-követek, Izerentsésen fog ki-ütni. — „A' Britannus fegyverek már a' Hollandiai Respublikának leg főbb kikötő-helyét és hadi-tengeri-magazinumát, ki ragadták az ellenség' birtoka alóll; és noha egy, az után az ellenség ellen tetett, későbbi meg támadásból következett, sok derék embereknek el-vezti-et sajnálhatjuk, a' midőn t. i. az ellenséget az ő tekvése olyan állapotba helyeztette volt, hogy elő felé való lépéseinket meg-akadályoztathatta: tsak ugyan leg erősebb reménségem vagyon nékem a'-felöll, hogy vezérjeimnek alkalmatosságok, és feregeimnek meg-rettenthetetlenségek, nem foká minden akadályt el fognak háritani, és hogy az a' hajós fereg, a' mely Kraatzia orfzágnak azonn vett erőszakos uralkodása alatt, a' mi szigeteinkre való közös bé-ütésre volt határoztatva, a' maga régi záfzlói alatt részeseütni fog abból a' ditsöllégből, hogy azon tartományoknak, a' melyek a' mi Orfzágukkal oly hozzfzas szövetségben és baratságban éltenek, valiasok, szabadsagok, és függetlenségek, ismét vizzfza adattaffanak. —

„A' midőn ti, ezen történeteknek örvendeztek, a' melyek a' Britannus characternek fényeséget ily magoss gráditsra fel-emelik: mint reméllem ugyanekkor azon hajlandóságban is éppen ily kézfek vagytok vélem egyesíteni magatokat, a' mely hajlandósággal mi, a' mi jó és hiv Szövetségesünkhöz az Orosz Császárhoz viseltetni tartozunk. Az ő fel-emelkedett gondol-

ködása'-módjának és béltseffégének, mely szerént ő a' maga hatalmas és szélesen ki-terjedő birodalmának erejét, Európának ily fok részeire kibotsátotta, köszönhetjük nagy részint, valamint tulajdon iparkodásainknak szerentsés következésit, így szintén a' dolgok' közönséges állapotjának, ily sebess és kedvező meg változását. Én parantsolatot adtam-ki az iránt, hogy azon Kötéseknek mássaikat, a' melyek az én Országomnak boldogságára nézve ily hasznos, és a' civilizált világnak minden részeire nézve, a' mostani időben ily fontos egymáshoz való tsatoltatásokat, meg-erőfittik, terjeszdzék ölotökbe. "

(A' többi következik.)

Elgyes Tudósítások
BCU Cluj / Central University Library Cluj

Madridból 7. Sept.: — „

„Itt a' mai Udvari Ujjságban, ki-adatott az Manifestum, a' mely által a' Spanyol Király hadat hirdet az Orosz Udvar ellen. — „Egy más Királyi Decretomban ezek mondatnak: Minthogy a' jelenvaló nyughatatlanságok Európában a' Pápa' székének ujjantoni bé.töltetését most-egy-hamar nem reméltethetik; erre-való-nézt a' Király, hogy a' maga Jobbágyait a' lelkiismeret' nyugalmától meg ne foszfsza, meg-határozta: hogy, egy ujj Pápának válafttatásáig, az Érsekek és Püspökök, a' régi Ekklesiái fenytékkal meg egyező-lög, minden hatalmat, még a' házassági Dispensátziók' dolgában is, gyakorolhassanak; a' mi az Inquisitziót illeti, erről azt határozta a' Király, hogy a' Rotta, ennekutánna is tegyen ítéleteket azon történetekben, a' melyeket eddig a' Pápa reá bizott volt: minden egyéb fontos történetekben pedig, az Érsekek és Püspökök a' Királytól, a' Prælátusok pedig a' fő Itélő-széktől, várjanak magoknak útasításokat.,,

Koppenhágából: — „

„Az *Isis* nevű Anglus Fregát (így irnak Norvegiából) panaszra szoigáltatott a' Dániai országló-széknek alkalmatosságot. A' Hollandiai *Pegázus* nevű préda hajú t. i. a' *Grönstadtti* Norvégiai kikötő-heiy felé evezvén, az *Isis* 4 Schalupokat botsátott az *Arendali* partok mellől, a' hól ő ekkór állott, a' *Pegazus'* kergetésére. Az Anglus Schalupok, ágyuziak erre jó darabig: hanem, mikór látták volna, hogy bé nem érhetik, a' *Grönstadtti* kikötő-helybe is bé mentek utánna, és onnét ki-hozván, *Arendál*hoz vezették. Az után a' *Denemark* nevű Dánus hadi hajó egy más kissebbel együtt, el-küldettettek, oly rendeléssel: hogy a' *Hollandusok'* *Pegazusját* vegyék el az Anglus *Isisjé*! *Central University Library Göttingen*
történetnek a' ki-menetele.“

* * *

Lefsus

In memoriam PII SEXTI P. M.

Prologus.

Elebilis immensos Elegēia prome dolores!
Papa Pius Sextus, tollitur e' medio!! *)

Elegia.

Papa Pius Sextus Cesenæ natus; a) & ortus
Prosapia Braschidum: Fit caput Ecclesiæ b)
Desponsat Christi sibi sponsam, jureque sponsi
Petri ætate suam c), dirigit Ecclesiam.

*) 29-a Augusti 1799-o Valentia in Delphinatus Gallia.

a) In Romandiola Italiae Provincia 7-a Decembris 1717-o.

b) 15-a Februarii 1775-to.

c) Annis Petri 25, minus sex mensibus.

Nomine, reque Pius! sanctus, fummusque Sa-
cerdos,

Cujus Virtuti Zoilus ipse favet!

Bis quater Is denos, plus binos vixerat annos,
Vivere, qui Pylio tempore, dignus erat.

Vixerat! o quam plena fuit vita illa dolore!

Nullus sat lessus commemorare queat.

Non mihi, si centum linguæ sint, oraque centum,
Fata Senis Justii, dicere sat potero:

Gallica vix oritur revolutio; cæde cruenta

Sacra, throni, populi, natio, Regna madent,

Quam late, ac fæde Jacobinia synchrona turba

Grassata est! altâ mente roposta manent.

Moribus hæc ubi Central University Religion Cluj

Intulit, et Sacris gens male svasa thronis.

Lusit in humanis, Divina potentia rebus,

Plectere non voluit, Sustinuitque malos;

Donec adimplerent mensuram. Vindice coelo;

Ut dehinc lapsu, jam graviore ruant.

Interea sanctam penetraverat hostis in urbem,

Et sacra Pontificem, cedere sceptrâ jubet.

Exiit sceptro, Regnis privatâ, et Urbe

Exigitur Justus, præda fit innocuus.

Exilium patitur: tractatur ut exul ab ipsis,

Quos Pater ut natos, pergît amare, suos.

Hos Pastor bonus errantes compellat oves, hos!

Qui tam Sollicitum deseruere Patrem

Non petit ulcisci Divos sua probra, nec ipse,

Qua pollet virgâ plectere, plectit oves.

Injurias perfert patiens, æquôque remittit

Illatas animo; victor utrinque sui.

Calcat cælestis vestigia sancta Magistri.

Ignosque suis hostibus ipse rogat.

Mitis, mansuetus, quo non mansuetior ullus,

Sicque Pii vere, nomen abinde tenet.

Dicite Francigenæ, inter quos Pius ultima vitæ

Fata tulit, quæso, dicite vera mihi:

Vos Jacobinæis, gens intercepta pedicis,
 Dicite vera mihi: nonne Benignus erat?
 Inter vos exul moritur Pastorque, Paterque,
 Prô Pater orabit pignore, Pastor ove!
 Ut nati ad Matrem redeant, seducti ad ovile,
 Hæc sunt Pastoris, sunt pia vota Patris.

Nescierat tristem Papæ constantia casum,
 Cui pietas clypeum præbuit, arma polus.
 Infractumque nihil terrebant ardua pectus,
 Quod pietas meritis juncta, vigore aluit.
 Sic stat in adversis mens imperterrita rebus
 Firma, cui spes est anchora, meta Deus.

Erigitur tandem e' vivis Tibi Roma! suæque
 Tantis Merchisedech! tollitur Ecclesiæ.
 Antistes summus moritur! Sanctissimus Aaron,
 Successor Petri, fulget in arce poli.
 Confessor Christi, Divini Pastor ovilis,
 Coelestis Regni, jam diadema tenet.
 Philosophos virtute, hostes patiendo triumphat,
 Ducit ad Æthereos, hæc via recta, polos.

Epitaphium.

Ortum Cesenâ Papam, rapuit Libythina,
 Jamque Valentinâ pulvis requiescit in Urnâ:
 Spiritus in cælo fulgescit sydere pleno

Luxit 5-a Octob. 1799.
 Joannes Stitzai Archi Diæc.
 Strig. Presbyt. Parochus Tar-
 dosiensis.